

TORONTAI

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) UCCA 1. SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTAI, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELELVRE 150 DIN. NEGYEDÉVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINÁR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINÁR. MEGJELNIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A pénzügyi bizottság csütörtökön délután ülést tart, amelyen megvitatja azokat a pótszakaszokat, a melyeket a kormány a pénzügyi törvénybe bevett. A pénzügyi bizottság elnöke, Szubotity, beteg, alelnöke dr. Setyerov Sziávkó távol van és így a bizottság legöregebb tagja, Timotijevity Koszta fog elnökölni.

A mai zágrebi Dom Radics egyik cikkét hozza, amelyben Davidovity Ljuba szerepével foglalkozva kijelenti, hogy Davidovity rövidesen, családi bajai miatt, visszavonul az aktív politikai élettől. A cikk szarkasztikusan megjegyzi, hogy Davidovity különben már akkor vonult vissza az aktív politikától, amikor beleegyezett abba, hogy a mostani kormány uralomra kerüljön.

Budapestről jelentik: A képviselőház mai tárgyalásán Zsitvay elnök azt javasolta, hogy a ház a költségvetést a beruházási javaslattal együtt tárgyalja le, ami ellen az ellenzék hevesen tiltakozott, majd miután a parlament mégis elfogadta a javaslatot, a baloldal kivonult.

A Londonból óceánrepülésre startolt Hinkcife pilóta, aki jelenleg az óceán felett van, még nem adott magáról életjelet. A newyorki és illadelphiai repülő-pályaudvarokat egész éjjel kivilágítják, mert nem tudják, Hinkcife melyikre érkezik meg. Az óceán felett dúló nagy viharok és hóviharok miatt aggódnak Hinkcife sorsán.

A San Franciscó-tói nagy gátszakadás emberáldozatainak száma nyolcszázhatvanöt. A gátszakadást az óriási esőzések okozták, amelyek víztömegét a gátépítmény nem bírta el.

TŐZSDE

Március 14.

MA 100 DINÁR:

Budapestben . . .	— pengő
Zürichben . . .	9 13 sv. frank
Berlinben . . .	7 28 ar. márka
Bécsben . . .	12 36 silling
Prágában . . .	58 63 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 74 dollár
Triesztben . . .	33 35 lira
Bukarestben . . .	285 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hitel 90, Olasz Bank 72, Nemzeti Bank 202.50, Pesti Hazai 213, Ganz-Danubius 169.50, Ganz-Villamos 151, Nasici 177, Délcukor 115.50.

Nagy viharok között folyt le a szkupstina tegnapi ülése.

Beograd, márc. 15.

A szkupstina tegnap folytatta üléseit, amelynek napirendjén még mindig az állam által adott inségsegélyek felosztásának a kérdése szerepelt. A tegnapielőtti izgatott hangulat még mindig nem csillapodott le, úgy hogy az ülés eleje meglehetősen izgalmas volt és bővelkedett lármás jelenetekben.

A parasztdemokrácia természetesen Radics Szeptán nélkül vonult föl, aki három ülésről tudvalevőleg ki van zárva a parlamentből.

A jegyzőkönyv felolvasásához Wilder független demokrata szólalt fel, kijelentve, hogy Radics kitiltása a szkupstina három üléséről nem történt szabályszerűen, mintán senki sem hallotta, hogy az elnök ezt a kérdést szavazás alá bocsájtotta-e. Erre óriási lármát tört ki, a kormánypárt képviselői verik a padokat. A zaj elültével folytatta Wilder a beszédét, kijelentve, hogy a három napos kizárás dolga még nem elintéztett ügy, kívánja a jegyzőkönyvnek ily irányban való korrigálását.

Az egész ellenzéknek az állami segély felosztásáról és annak végrehajtásáról különben az a véleménye, hogy — egyszerű tolvajlás.

Popovity dr., a szkupstina titkára nem fogadja el Wilder felszólalását. Hangsúlyozza, hogy a házelnök tegnapielőtti igenis szavazás alá bocsájtotta a Radics kizárásáról szóló javaslatát, amelyet a szkupstina el is fogadott. A szkupstina ezután elvette Wilder felszólalását a jegyzőkönyvhöz.

Lázity Vojislav beszél ezután. A képviselők legnagyobb része felháborodott azon, hogy mi módon osztották fel a pénzbeli segélyt az inségesek támogatására. A nép kérésével a szkupstina felé fordult, tehát egész természetesen, hogyha végrehajtást nem is, legalább az ellenőrzést a szkupstinára bízták volna.

Pribicevity: Mi lett volna akkor a tizenkét milliós provizióval?

Lázity beszéde végén azt javasolja, hogy a szkupstina válasszon egy huszonegy tagu bizottságot, amely revizió alá veszi az eddigi segélyezéseket.

Dragisevity a következő szónok, azt mondja beszédében, hogy állandóan az ellenzéknek hányják a szemére, hogy precianszki frontot csinál, közben a kormány saját működésével és igazságtalanságaival megteremtette a szerb frontot. A kormány részéről heves tiltakozások hangzottak el, amire Dragisevity feléjük kiáltott: Igenis szerb frontot csináltak. Közben Cvetkovity Dragisa és a Radics-pártiak között oly heves összetűzés támadt, hogy az ügyet ököllet elintézni akaró Cvetkovityot alig tudták társai lefogni.

Jankovity Sztéva, a radikális-klub alelnöke szólalt fel ezután. Beszédét a független demokraták és Radicsék állandó közbeszólásokkal szakították meg. Ha az ember megnézi — mondotta — azt a munkát, amit végeztek, úgy be kell látnia, hogy ez nem nemzetgyűlés, hanem egy tömeg.

Predavec: Mi nem vagyunk tömeg, hanem képviselők. Ott van a tömege — mutatott ujjal a radikálisokra.

Jankovity: Az ellenzék egész működése abban csucosodik ki, hogy kétségbeesett harcot folytat a hatalomért és ezért állandóan a legképtelenebbül támadják a kormány képviselőit, akiknél derekabb emberek nem ültek még a kormányon. A háboru előtti időkben olyan emberek voltak a kormányban, akik a mostani minisztereknek ajtónállói sem lehetnének. Szabók, cipészek, mészárosok voltak miniszterek, a kik természetesen nem hasonlithatók kvalitásbelileg mai államférfiakhoz.

Radovity szociálpolitikai miniszter reagál az elhangzott kijelentésekre és azt javasolja a szkupstinának, hogy ne fogadja el a sürgősséget. Ezt a javaslatot a szkupstina szótöbbséggel el is fogadta.

Az esti ülésen Predavec sürgős javaslatot terjesztett elő az árviz elleni biztosítás kérdésében.

Ehhez a tárgyhöz több képviselő szólalt föl, majd Sztankovity földművelésügyi miniszter reagált az elhangzott beszédekre és kijelentette, hogy a javaslat sürgősségét nem fogadhatja el, majd minden további nélkül elhagyta az üléstermet.

Az ellenzék erre óriási lármát csapott, úgy hogy hallani sem lehetett az elnök milyen kérdést bocsát szavazás alá. Egyszerre az óriási zivajban és lármában ellenzéki képviselők integettek fehér zsebkendővel a kormánypártiak felé. (Husz évvel

előtt a magyar parlamentben Khuen-Héderváry miniszterelnök ugyancsak egy obstrukció alkalmával a nagy lármában ilyen jellel hívta föl a kormánypárti képviselőket arra, hogy álljanak föl és szavazzanak a kormány mellett.)

Kokanovity a zaj elültével tiltakozott az ellen, hogy a földművelésügyi miniszter elhagyta az üléstermet és hogy a házelnök elrendelte a szavazást még mielőtt a rend helyreállt volna.

Ezután áttértek a napirendre, a melyen a külügyi tárca költségvetésének a vitája szerepelt.

Dr. Sumenkovity, a külügyminiszter helyettese rövid expozét mondott, amelyben az utolsó hetek külpolitikai eseményeire reagált. A szkupstinának alkalma volt — mondotta — Marinkovity expozéja alkalmával részletesen tájékozódnia a külügyi helyzetről, úgy hogy ő röviden csak a közelmúlt eseményeiről számol be. A kormányt békülékeny politikája vezette akkor, amikor most január ötödikén aláírta a békepaktum meghosszabbítását Olaszországgal.

Ismerteti ezután a szentgotthárdi eseményt és kijelenti, hogy a kisen-tente az általános béke megóvása szempontjából tartotta szükségesnek a népek tanácsának figyelmét felhívni erre az ügyre. Érinti a lefegyverzési tárgyalások ügyét, majd a költségvetésre áttérve, azt mondja, hogy ez is, mint a többi költségvetés, a takarékoság elvén épült fel és kéri, hogy a szkupstina fogadja azt el teljes egészében.

A szkupstina ezután szótöbbséggel el is fogadta a külügyi költségvetést.

A délutáni nagy izgalom, amely már ülés közben majdnem tettleges-ségekben robbant ki, estére azután meghozta az előre látható összetűzéseket, nem az ülésteremben, hanem a szkupstina folyosóin. Ezek azonban inkább személyes leszámolásoknak látszanak, mint a politikai ellentétek kiegyenlítésének.

Este a klerikális-párti Barics ugy megütötte Matica Pávle Radics-párti képviselőt, hogy azt azonnal elöntötte a vér. Alig ült el ez az izgalom, mikor Urek (függ. dem.) megtámadta Hodzsár (kler.) képviselőt és felpofozta. Ez az ügy arra vezethető vissza, hogy az igazoló-bizottságban Hodzsár megtámadta Urek mandátumát és annak a megsemmisítését kérte, mert szerinte, Urek gyengeelméjű.

Jegyzőválasztás Begejszvetidjuradjon.

Tizenhat szavazatot esett a mostani jegyzőre, tizennyolc pedig egy becskerekét tisztviseletre, akikt nem jelölt a főispán.

Beckerek, márc. 15.

A becskerekéi járásban fekvő Begejszvetidjuradj községben szerdán délelőtt tizenegy órakor tartottak jegyzőválasztást. A képviselőtestület ünnepi ülésén dr. Nikolajevity Tihomir főszolgabíró elnökölt, aki hosszabb beszédben ismertette a közgyűlés jelentőségét, majd kijelentette, hogy a főispán a beérkezett pályázati kérvények közül

tizenegy jelöltet bocsájt választás alá.

Dr. Nikolajevity központi főszolgabíró ezután elrendelte a szavazást. Összesen harmincegy szavazatot adtak le, ebből tizenhat szavazatot Csonkity Száva eddigi főjegyzőre esett, míg tizennyolcan Pretz Hugó okleveles jegyzőre, jelenlegi becskerekéi városi tisztviselet-

re szavaztak, akinek a kérvényét a főispán formai okokból elutasította és így kérvényét nem is bocsájt-hatták szavazás alá. A radikális és a demokrata képviselőtestületi tagok Csonkity Szávára adták le szavazatukat, míg a német-párt közsé-gi képviselői Pretz Hugó személye mellett döntöttek.

Nikolajevity Tihomir dr. főszolgabíró a szavazás megtörténte után megállapította, hogy azok a szavazatok vehetők figyelembe, amelyek Csonkityra estek, miután Pretz Hugó, aki a többi szavazatot kapta, nem is volt jelölve. Nikolajevity dr. főszolgabíró a szavazás eredménye alapján kihirdette határozatát, mely szerint

a képviselőtestület Csonkity Szá-vát választotta meg jegyzőnek.

Románia Európa leggazdagabb országa lehetne és a legszegényebb országa Európának.

Newyork, márc. 15.

Amerika egyik legnagyobb napilapjának, a „Chicago Tribune”-nek Európába kiküldött munkatársa, Larr Rue lapjának legutóbbi számaiban cikksorozatban számolt be romániai tapasztalatairól.

Románia, írja az amerikai újság-író, természeti helyzeténél fogva Európa leggazdagabb országa lehetne. Bővelkedik természeti kincsekben, fában, szénben, vasban, petróleumban és elsőrangú buzatermőföldekben egyaránt és ennek ellenére Románia ma mégis legszegényebb állama Európának. Az állami értékpapírosok árfolyama Párisban, Londonban és Newyorkban olyan mélyre csökkent, hogy alacsonyabban már nem is állhatnak. Azok a biztosító vállalatok, amelyek elvállalják a vakmerő Océán repülőbiztosítását, tiltakoznak az ellen, hogy vállalják a Romániának való hitelezés kockázatát.

Pedig Románia a legnagyobb nyereje a világháborúnak. Területe megkétszereződött, lakóainak száma megháromszorozódott. Megkapta a mezőgazdasági, bányászati és erdészeti kincsekben roppant gazdag Erdélyt és a Bánságot, amelyek Magyarország legvirágzóbb részei voltak. Románia területeket kapott Ausztriától, Oroszországtól és Bulgáriától is és most 8 év után mégis borzalmas nyomorban szenved. A román parasztok, Európa legjobb buzatermő földjének művelői, jugszláv és amerikai lisztből készült kenyeret esznek. A közmunkák terén teljes a pangás, az építőmunkának semmi nyoma sincsen.

Bukarestben autóbuszok vagy villamosok helyett lovak által húzott szekerek szállítják az utasokat. A járdák állapota kétségbeesítő, az uccákat napokon át nem tisztítják, a járókelők térdig süllyednek a téli hóba és sárba, vagy a nyári szörnyű porba, amely valóságos csirája a betegségeknek. Az orvosok véleménye szerint ezek az állapotok terjesztik a mindinkább elharapódzó gyermek-paralízist.

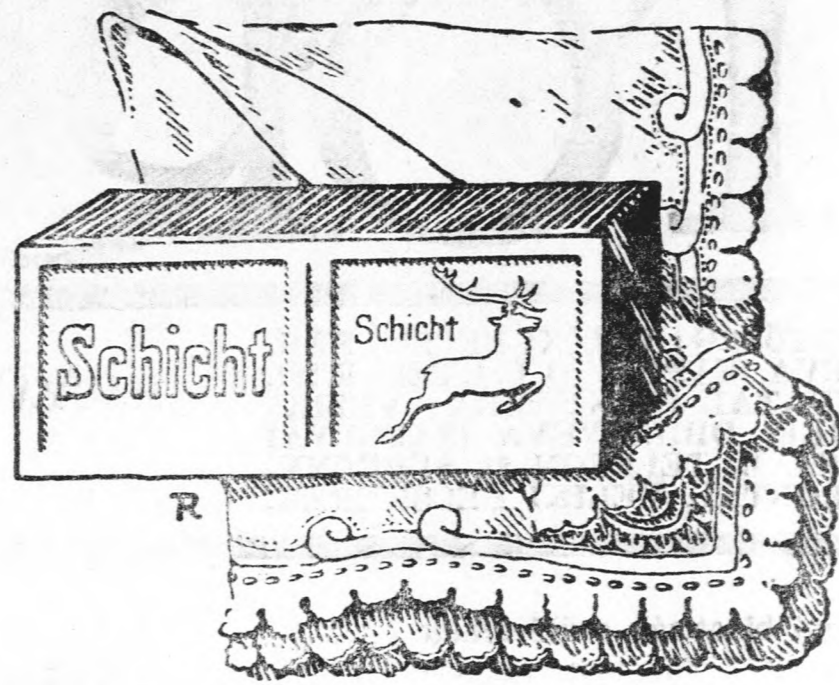
A vasutakat már a háború óta nem javítják. A nagymennyiségű vasuti felszerelés ellenére, amelyet

a románok Magyarország megszállása után magukkal vittek, valamint a Németország által szállított rengeteg lokomotív és vagon ellenére a román vasutak felszerelése napról-napra hasznavehetetlenebbé válik.

Közgazdaságilag Románia a tökéletes kaosz képét mutatja.

Természetesen ezeknek az állapotoknak reakciója a politikai életben is megnyilvánul. Romániában még élénken emlékeznek az 1907. évi parasztlázadásra, amikor a kormány csapatai 500 felkelőt lőttek agyon. A nép most újra harcra készül a kormány ellen. Az egész közvélemény ugyanis a kormányt okolja a rettenetes gazdasági viszonyokért. A kormány elleni hadjárat vezére Maniu Gyula, akinek a kormány már hat miniszteri tárcát ajánlott fel, ő azonban visszautasította a kormány vesztegetési kísérleteit és azt hangoztatja, hogy az állam nyomorúságos helyzetéért a Bratianu-rendszer politikája felelős.

Románia gazdasági nyomorúságának másik főoka Bratianuék közgazdasági programja és a szerencsétlen földreform, melynek folyamán hatalmas virágzó gazdaságokat daraboltak fel és osztottak szét a parasztok között anélkül, hogy a gazdaságok folytatásához szükséges instrukcióval és tőkével ellátták volna őket. Mindezekhez még hozzájárul a közigazgatás tisztességtelen állapota, a vasutak és közutak szörnyű állapota, a nagytökések kapzsisága, a kereskedőkbe vetett bizalom megrendülése és végül, a román állam területét behálózó korrupció, a rendszeres vesztegetés, amely nélkül Romániában se egy házat nem lehet felépíteni, se egy vagon búzát a kikötőig elszállítani. Ha az ember Erdélybe vagy Besszarábiába utazik, óriási parlagon heverő elvadult földek tűnnek a szemébe minden lépésnyomon. A parasztok képtelenek a földreform által a nekik kiosztott földeket megművelni, mert a bankok csak 60 százalékos kamattal melllett hajlandók nekik az instruálás-hoz szükséges tőkéket rendelkezésükre bocsátani. A kormány által kivetett óriási gabona-export illetékek eredményeként a kikötőkben vagonszámra rothad el a román buza, vevőkre várva. Ez Bratianuék gazdaságpolitikája.

Soha

sem találtatott egy darab Schichtszappan, amelyben csak a legcsekélyebb hamisítás is utánamutatható lett volna.

Soha

sem lett egy darab fehérnemű Schichtszappan által megrongálva.

Mindig

tiszta, jó és ártalmatlan a Schichtszappan.

A Schichtszappan árát olcsóbbá tehetnénk, ha akarnánk: olcsóbb nyersanyagok és kevésbé gondos gyártás által.

Ezt azonban nem tesszük, mert jelszavunk marad:

„Schichtszappan a legjobb!”

Csakis Szarvas-jeggyel valódi.

A kölniviz-háború ismét foglalkoztatja a hatóságokat.

Feloldották a zár alól a lefoglalt vignettakészletet.

A becskerekéi kölniviz-háború rövid szünet után ismét foglalkoztatja a hatóságokat. Az egyik kölnivizgyár kérelmére és feljelentésére a becskerekéi rendőrség házkutatást rendelt el Lukity Ljubomir parfümgyáros becskerekéi gyárában és a házkutatás során tizenegy fakturát és nagymennyiségű vignettát kobozott el, illetve vett bünyügyi zárlat alá, amelyeken ez a felírás ékeskedett: „Johann Mária Farina”. Az elkobzott vignettákat a rendőrség átadta a járásbírósnak, ahová időközben bejutott Lukity Ljubomir parfümgyáros fellebbezése is a házkutatás miatt.

A becskerekéi járásbírósg tegnap foglalkozott a vignetták sorsával és úgy határozott, hogy

a lefoglalt készletet a zárlat alól feloldja.

A határozat, amely elvi szempontból is jelentős, kimondja, hogy a kialakult jogszokás szerint, házkutatást vizsgálóbírói, vagy járásbírói végzéssel szoktak tartani és a rendőrség csak sürgős esetekben élhet ezzel a törvénybiztosította jogával. Általában a házkutatás csak akkor kívánatos, ha bűnyügyről van szó, míg olyan esetekben, amikor a bünytetés csupán pénzbüntetés, nincs helye a házkutatásnak. Mindezek alapján a járásbírósg úgy találta, hogy a zárlat alá vett tárgyakat fel kell oldani a zárlat alól és egyúttal elrendeli, hogy az elkobzott vignetták haladéktalanul visszaszolgáltatás-sák Lukity Ljubomirnak.

Vizsgáznak a tanítók.

Március tizenhatodikától 24-ig tartják a vizsgákat a Bánságban.

Grol Milán közoktatásügyi miniszter, mint megírtuk, megengedte, hogy a kisebbségi tanítók a szerb-horvát irodalomból és a szerb-horvát nyelvből újabb vizsgát tessenek. A vizsga szerencsés letétele esetén a kisebbségi tanítókat és tanítónőket állásukban megerősítik, illetve véglegesítik, úgy hogy állásukból nem helyezhetők át és nem mozdíthatók el, csakis az előirt fe-gyelmi uton.

Az új vizsgák sorrendjét most állapították meg és eszerint a Bán-

ságban holnap, március 16-ikán kezdik meg a vizsgákat. A vizsgákat március 16-ikén kezdik Pancsevón, amikor is a kovacsicai és kovini járás tanítói vizsgáznak. Március tizenhetedikén ugyancsak Pancsevón a pancsevói járás tanítói nyerik el az új képesítést. Becksereken március 19-ikén a becskerekéi járás, március 20-ikén a novibecseji és kikindai járás és március 21-ikén a jásatomityi (módosi) járás tanítói vizsgáznak. Vrsacon 23-ikén a vrsaci, 24-ikén pedig a belacrkvai és alibunári járás tanítói tehetnek vizsgát. A vizsgákon Pavioivity Ljubomir közoktatásügyi miniszteri kiküldött elnököi.

Március 15. csütörtök. R. k.: Longinus.
 Protestáns: Kristóf. G. k.: Teodot. Zsidó:
 Adar 23. Napkelte 6:14. napnyugta
 18:05. A nap hossza 11:51 óra.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Jobbra
 borult idő, helyenkint csapadékkal. Ké-
 sőbb száraz és derült időjárás valószínű
 kisebb éjjeli fagyokkal.

Március

15

K. e. 44-ben meggyilkolták Cajus Julius Caesart. A régi Róma egyik legnagyobb államférfia és hadvezére, aki azonban mint író is nagy. Julius Ceasar az utolsó köztársasági feje volt Rómának, ámbátor már ő mint a polgári, katonai és egyházi hatalom legfőbb tulajdonosa, egyeduralkodó volt. Mindamellett azonban, csodálatos mód, nem változtatta meg a római alkotmányt és bár gyakorolta az összes államfői jogokat, mégis mint a köztársaság első embere szerepelt.

1848-ban ezen a napon tört ki Budapesten a forradalom, amely küzdelem később, követelése miatt, a magyar nemzet szabadságharcává alakult át.

Megfellebbezték a városi mandátumok megsemmisítését. Megírta a Torontál, hogy a beográdi tartományi főispán megsemmisítette dr. Ankity Bózsa becskerei ügyvéd, volt városi főügyész és Popov Dusan gazdálkodó, városi képviselőtestületi mandátumát azon a címen, hogy ellenük büntügyi eljárás van folyamatban. Ankity Bózsa dr. és Popov Dusan tegnap a határozat ellen részletes fellebbezést adtak be a közgazgatási bírósághoz címezve, a melyben a főispáni határozat hatályon kívül való helyezését kérik.

Megkapták a nyugdíjukat a megyei nyugdíjasok. Megírtuk, hogy Torontál-Temesvármegye nyugdíjasai nem kapták meg a januári, februári és márciusi nyugdíjukat és hogy a múlt év folyamán levont illetményeik kiutalása végett kérvényt intéztek a beográdi tartományhoz. Tegnapra megjött az elintézés és a nyugdíjasok megkapták a három hónapra szóló nyugdíjukat és a levont különbözeteiket is. A nyugdíjasok körében érthetően nagy örömet keltett a hír és nagyobb szükség tegnap már fel is vette a nyugdíjat. A jegyzői alap terhére nyugdíjazottak illetményeiket még nem folyósították és ezekre nézve nem érkezett utasítás.

Ügyvéd és ügyvédi tisztviselő pöre. A becskerei járásbíróson Nikovity Milos bünető járásbíró tegnap délben foglalkozott dr. Petrovity Dragutin ügyvéd feljelentésével. Petrovity dr., Halbherr Antal magántisztviselő, a dr. Zsupunski Isza-féle ügyvédi iroda alkalmazottja ellen rágalmasz címén indított pert, mert többek jelenlétében azt mondta, hogy ő egyik ügyfele. Cvejity Tóma pénzét saját előnyére kamatoztatta, illetve a pénzzel Rakidzsity Kamenkóval kereskedett. A tárgyalás megnyitása után Nikovity járásbíró felszólította a feleket, hogy béküljenek ki, erre azonban egyik fél sem volt hajlandó. Halbherr a feljelentés ismertetése után kijelentette, hogy az inkriminált szavakat tényleg használta, hajlandó azonban állításait bizonyítani. A bíróság helyt adott a kérelemnek és elrendelte a bementő iratok beszerzését és a kért tanúk beidézését. A tárgyalást ezután elnapolta.

Műsoros délután. Vasárnap, március 18-ikán, a „Lyra“-dalegylet a Szrpszka Krna nagytermében műsoros délutánt rendez. A műsor előadásokból. ének- és táncszámokból áll. Az előadás kezdete délután pont 5 órakor. Belépődíj 5 dinár. Egyleti tagoknak szabad bemenet.

Istentisztelet a korrupció ellen. Csikágóban mostanában a korrupció elharapódzása ellen könyörgő istentiszteleteket tartanak, amiken eddig mintegy 100.000 ember vett részt. Az istentiszteleteket a protestáns templomokban tartják meg. A korrupció és a zsarolások — a mint a protestáns egyházak egy kiáltványa mondja — olyannyira elszaporodtak az utóbbi időben, hogy a város jó híre egyre jobban bemocskolódik.

A t. c. közönség figyelmébe!

Ha különleges, szép modell-katopokat, ruhákat akar látni, tekintse meg kirakatomat!

Kalap- és ruhaalakítást és vasalást nagyon olcsó árban vállal. ASZLANYI JULIA kalap- és ruhaszalon, a Roknity fényképezési műteremben.

Csak az az olcsó, ami jó! Hálás, jó anyagból való, kitűnő szabású férfi- és fiúöltönyt vehet vagy rendelhet a legkedvezőbb áron Frank Lajosnál, Velikibecskek, Főucca.

Rágalmazási pert indítottak, mert megsemmisítették a községi képviselői mandátumokat.

Községi párti vagy kommunista gyanus?

Becskek, márc. 15.

A november hatodik községi választásokon Novacrnján a községi párt kapott többséget, amelynek listáján Kovács István földmives volt a listavezető. Manjulov Szlavkó községi jegyző és Friskán István községi bíró előterjesztésére a beográdi tartományi főispán megsemmisítette Kovács István földmives, Deák János napszámos, Deák Mihály földmives, Deák András vendéglős, Tóth András szabó, László Pál cipész, Lele András napszámos és Salamon András napszámos mandátumát azon a címen, hogy kommunista gyanusak. A határozat indokolása többek között megállapítja, hogy Kovács István és társai

éjszakánként titkos összejöveteleket tartottak

Deák András vendéglőjében, azokon lázító beszédeket tartottak az állam és a társadalmi rend ellen. A gyűlés egyes szónokai arra hívták fel a hallgatóságot, hogy

keressék el a papot és a tanítót és osszák fel a földeket

és magánvagyonokat, hogy siralmas sorsuknak egyszer véget vessenek.

Deák István és társai a mandátumok megsemmisítéséről szóló végzés ellen fellebbezést adtak be, egyúttal pedig hatóság előtti rágalmasz címén pert indítottak a község volt vezetősége ellen.

Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a becskerei járásbíróson Nikovity Milos bünető járásbíró. A feljelentettek elmondották, hogy állításukat bizonyítani tudják és erre nézve több tanu kihallgatását fogják kérni

A volt Bur-asztaltársaság március 17-ikén, szombaton este 8 órai kezdettel családias jellegű társasestélyt rendez a Kaszinó éttermében, amelyre vendégeket is szívesen látnak.

Hütlén vagyonkezelés, vagy egy lakó büne? A becskerei ügyész-ség Jezin Mária szrpszkaernjai földmivesasszony és vadházastársa, Ferencsov Zsiva ellen hütlén kezelés címén eljárást indított, mert Jezin gyámja volt a fiának és a fia vagyonát képező lovat eladta, a házáról pedig elvitette és értékesítette az ablakokat, ajtókat és a tetőcserepeket. Jezin Mária a most megtartott büntügyi főtárgyaláson azzal védekezett, hogy a ló az ő tulajdona volt, a tetőcserepeket, az ajtókat és ablakokat pedig a ház bérlője adta el, tudta és beleegyezése nélkül. Ferencsov Zsiva hasonló szellemű valamásának elhangzása után Trifunac Bozsidar vezetőügyész mondta el vádbeszédét. A bíróság bizonyítékok hiányában mindkét vádlottat felmentette.

Kövesd az idősebbet! A vásárlásnál nemcsak az árra légy tekintettel, csak a jó áru lehet olcsó. Ez a szappannál még inkább áll, mint bármely más árunál. Aki a fehérneműt csak Schichttel mossa, az önmagának barátja.

a beidézett tanúk kihallgatása után, amennyiben az szükségesnek mutatkozik.

A bíróság ezután áttért Kovács István kihallgatására, aki tagadta, hogy éjszakánként gyűléseket tartottak volna. Több ízben volt összejöveteleik Deák András vendéglőjében, az értekezleteken azonban, a melyek nyolc-kilenc óránál tovább nem tartottak,

tisztára községi ügyeket beszélte meg.

Államellenes kijelentéseket nem tettek, a kormányt sem támadták és a társadalmi rend ellen sem izgatottak, amennyiben senki sem kérte a pap vagy tanító elzavarását. A munkások és parasztok című röpecédulákat nem terjesztette.

Hasonló értelemben vallott Deák János, Deák Mihály, Deák András, Tóth András, László Pál, Lele András és Salamon András is.

A magánvádlók képviseletében megjelent dr. Setyerov Vlada ítélethozatalt kért, míg dr. Zsupunski Isza helyettese, Osztoity Zlátkó védő a bizonyítás kiegészítését indítványozta és kérte annak megállapítását, hogy

a feljelentők előfizetői a Szervezett Munkás című szubotcikai lapnak,

amelynek tendenciája ismeretes és hogy hallgassák ki dr. Fábían novacrnjai orvost és még számos más tanut arra nézve, hogy a feljelentők valóban kommunista gyanusak.

Nikovity Milos járásbíró helyt adott a bizonyításnak és elrendelte a bementő tanúk beidézését és kihallgatását.

Az optáns-per zombolyai letartóztatottjait szabadlábra helyezték. Megírtuk, hogy Zombolyán letartóztatták öt tekintélyes polgárt. A letartóztatást a csendőrség fogantatosította, amely az illetőket átkísérte Nagyszentmiklóásra, ahonnan valamennyit a temesvári hadbíróshoz kísérték. Az ellenük emelt vád az volt, hogy az optáns-perrel kapcsolatosan Magyarországról olyan leveleket kaptak, amelyek a román állam érdekeit sértik. Zombolyán a letartóztatás nagy feltűnést keltett, mert a letartóztatott öt zombolyai polgár lojalitása közismert volt mindenkor. Érdeklükben Zombolyán akció indult meg, amelyet magáévá tett a magyar-párt temes-torontálmegevei vezetősége is. Ennek részéről hétfőn délben Ambrózy Andor báró és Veterány Viktor dr. felkeresték Prodan tábornokot, a temesvári hadosztály parancsnokát, aki előtt kifejtették, hogy a letartóztatott magyarok részéről nem tetelezhető fel semmiféle államellenes ténykedés. Prodan tábornok azonnal magához kérette az ügy aktáit és a közbenjárásnak meg volt az az eredménye, hogy a letartóztatott öt zombolyai polgár közül négyet még hétfőn délután szabadlábra helyezték. Az ötödik, Szép Mátyás, zombolyai kovácsmester, ebben a pillanatban még a temesvári hadbíróshoz van, azonban remélhető, hogy hamarosan az ő ügye is tisztázódik.

Imakönyvek

nagy választékban 461

K. Beno

könyvkereskedésében

Vel. Becskerek, a nagyhid mellett

Ne halogassa máról-holnapra, úgy is el kell határozni magát! Vegyen jó cipőt a Vilim Herzfeld-féle Turul-áruházban!

Kipróbált pontosságú ingaórák és mindennemű falórák jótállás mellett. Nagy választék és olcsó árak HUGÓ BAADEN órás- és ékszerésznél.

A pénzügyi törvény titkaiból.

Beograd, márc. 15.

A klerikális-klub tegnap délután ülést tartott, amelyen megbeszéltek azokat a rendelkezéseket, amelyeket a párt a pénzügyi törvénybe be akar vétetni. Megállapodtak abban, hogy kívánni fogják a szlovén tartományi takarékpénztár számára azon jog megadását, hogy jelzálogkölcsonöket folyósíthasson.

A demokrata-klub a pénzügyi törvénybe kívánja vétetni, hogy a főispánok kvalifikációja kisebb is lehessen, mint ahogy az eddigi gyakorlat előírta és hogy egy főispán két-három főispánság élére legyen kinevezhető.

Sötét bűn.

Letartóztatott tiltomtpró.

Beckerek, márc. 15.

A becskerek-i ügyészség utasítására a rendőrség tegnap letartóztatta Szauer Károly becskerek-i cipészegédet, aki ellen súlyos vád merült fel. Az a gyanu ellene, hogy még a múlt év szeptemberében megrentott egy tizenkét éves fejletlen leányt.

A letartóztatottat tegnap délelőtt vezették Pejovity Velimir vizsgálóbíró elé, aki részletesen kihallgatta. Vallomásának jegyzőkönyvbe vétele után Pejovity vizsgálóbíró kihirdette előtte a vizsgálati fogság elrendeléséről szóló határozatát. Szauer a végzés ellen fellebbezést jelentett be és így ügye rövidesen a becskerek-i törvényszék vádtanácsa elé kerül. A vádtanács fog végleges határozatot hozni szabadonbocsátása, vagy további őrizetben tartása felett.

Ismét a forgalmi adó.

Adóügyekben interveniál a bánsági kereskedelmi és iparkamara.

Beckerek, márc. 15.

A bánsági kereskedelmi és iparkamara vasárnapi plenáris ülésén hosszas vitát váltott ki az a bejelentés, hogy a pénzügyminisztérium a külföldi kölcsön megkötésénél a forgalmi adót garanciának óhajtja lekötni, ami azt jelentené, hogy a kormány továbbra is érvényben kívánja tartani a forgalmi adót. A plenum a forgalmi adó fentartása ellen élesen kikelt és kérte a kamara vezetőségét, hogy tegyen ismételt lépéseket a kereskedelemre sérelmes forgalmi adó mielőbbi eltörlése érdekében.

A kamara vezetősége a határozatnak megfelelően, tegnap részletesen kidolgozott beadványt szerkesztett, amelyben a forgalmi adó eltörlését kéri. A pénzügyminisztériumhoz címzett beadványban kifejti a kamara, hogy a forgalmi adó valósággal megbénítja a kereskedelmet és így helyénvaló volna, hogy a kormány tehermentesítse a forgalmi adó teljes eltörlésével az amugy is súlyos terhekkel és anyagi nehézségekkel küzdő kereskedelmet.

Ugyancsak a tegnapi nap folyamán beadványt továbbított a pénzügyminisztériumhoz, amelyben az 1927-1928. évi pénzügyi törvényre való hivatkozással, határozott utasítást kér a dunamelléki (szmederevói) tartomány részére, hogy az elmúlt évekre szóló tartományi pótdadót ne hajtsák be egy összegben, hanem engedélyezzenek részletfizetést, ahogy azt a pénzügyi törvény előírja. Kérése indoklásul kifejti a kamara, hogy a felek nem tehetnek arról, hogy a tartomány csak most állapította meg az adóját és így hibájukon kívül kerültek hátrálékba.

**A „TORONTAL”
POLITIKAI NAPILAP**

Becskerek-i szerkesztősége Obilityeva (Zápolya) ucca 1. Telefonszám 281.
Egri szerkesztősége Frankopanova ucca 9., II. emelet.
Budapesti szerkesztősége Wekerle Sándor u. 24., II. em. 80. Telefon 68-35.
Écsi szerkesztősége II., Taborstrasse 9. Telefon 40-3-22.

Meghívó

a Kadima Sport-klub
rendes évi közgyűlésére,
f. hó 18-án, vasárnap d. e. 10 órakor
a Chevra-ház nagytermében.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés
3. Pénztári jelentés.
4. Futball jelentés.
5. Régi tisztikar felmentése.
6. Új tisztikar választása.
7. Esetleges indítványok.

Az elnökség.

A szubotici „ALEXA” nyakkendőgyár megbízásából, bizományi raktárból eladásra kerül 157

5000 db selyemnyakkendő**10 Din-tól kezdve**

a „Varoški Bazar”-ban
„SOKOL”-nál Veliki Beckerek,
Alekszandrova ucca (városház épület).

Zongora

(Schnabel-féle) egészen jókarban levő, helyszüke miatt olcsón 185

eladó.

Vel. Beckerek, Vatrogaszna ucca 4.

Grujin Zsárkó

spediteur
irodahelyiségét Obilityeva u. 1 sz. alól
Alekszandrova (Fő) ucca 22. sz. alá
(Fendler-udvar) helyezte át.
Telefón 229. 469 Telefón 229.

Dr. Schwerer Rudolf

fogorvos
technikai okok miatt egyelőre szombati napon nem rendel.
A hét öt napján rendelési idő
8-12 ig és 3-6 ig. 465

**Gyakorlott önálló
munkaerőt keres**

Kuszi Annus nődivatszalonja
Geteova ucca 1. 468

**ELSŐRENDŰ, LEGJOBB MINŐSÉGŰ
SZÉNA**

préselve, bálanként és teljes vagonrakományokban, a legolcsóbb napiárban kapható és azonnal szállítható.
GERGELY SAMU FATELEPE, VELIKIBECKEREK

**Vezérképviselőt és gyárilerakat
FURNIR, ENYVEZETT LEMEZ ÉS ASZTALOS KELLÉKEKBEN****Karbiener Th. és Fiai**

képesített faiparos

Noviszád,

Zseljezaiska ucca 86. szám.

Butorgyári

Telefón 26-61.

Butorkivitel!

Telefón 26-61.

POZIV.

Deoničarsko Društvo za Ljekovito Bilje Vel. Beckerek poziva svoje c. deoničare na

XI. RED. GLAVNU SKUPŠTINU

koja će se održati 1. aprila 1928 god. u 1/2 II časova pre podne u prostorijama Prve Hrvatske Štedionice filijala u Velikom Beckereku.

Deoničari, koji žele glasati, umoljavaju se, da svoje deonice, odnosno privremene priznanice najkasnije do 28. marta t. g. u blagajni Prve Hrvatske Štedionice deponiraju.

DNEVNI RED:

1. Izabranje dvaju deoničara za overovljenje zapisnika
2. Godišnji izveštaj uprave i nadzornog odbora, podnošenje zaključnih računa, ustanovljenje bilance, rešenje o upotrebi dobitka i odluka za dispenciju uprave i nadzornog odbora
3. Ustanovljenje počasne nadzornog odbora.
4. Eventualni predlozi.

Veliki Beckerek, 16. marta 1928. god.
Uprava.

Račun izravnjanja 31. decembra 1927. god.
Aktiva: Gotovina 6838 05, Kaucije 65000 —, Nameštaj 55409 85, Nekretnine 32495 90, Dužnici 576817 92, Roba 694686 —, Prelazni stavak 7639 —, Prenos gubitka od 1926. god. 99252 35, Odb. Dobitak u 1927. god. 3780 63 = Gubitak 95471 72, Svega: Dinar 1534358 44. — Pasiva: Deonička glavica 200000 —, Pričuva za ponižavanje vrednosti 12500 —, Na kauciju podignuti vred. papiri 65000 —, Vjerovnici 1256858 44, Svega: Dinar 1534358 44.

Račun gubitka i dobitka 31. decembra 1927. god. Gubitak: Prenos gubitka od 1926. god. 99252 35, Kirija 6375 —, Činovničke plate 62400 —, Troškovi 44154 12, Nagrade 1600 —, Kamate 134367 20, Porez 9000 —, Svega: Dinar 357148 67. — Dobitak: Dobitak na robu 261676 95, Prenos gubitka od 1926. god. 99252 35, Odb. Dobitak u 1927. god. 3780 63 = Gubitak 95471 72, Svega: Dinar 357148 67. — Veliki Beckerek, 31. decembra 1927. Uprava. — Pregledano i u redu pronadjeno. Veliki Beckerek, 12. marta 1928. Nadzorni odbor.

Azonnal kiadó!

2 műhelyhelyiség a Béga mellett és több butorozott szoba nőtlen urak részére, esetleg koszttal, a

„Narodna Kafana”-nál Mileityeva (Temesvári) ucca 3. szám.

Képviselő

a noviszádi „Orient” ásványvíz részére Szuboticián, Szentán, Velikibeckereken, Oszijeken és Bosz.-Bródon.

kerestetnek azonnalra.
Városi Jódos Gyógyfürdő R.-T. Noviszád.
Előnyben részesülnek fűszerkereskedések.

A 2. szám tartalma:

(megjelenik március 15-ikén)

az Állami osztályorszájatek III. osztályának huzási eredményei,
az S. H. S. Áll. mi jelzalogbank zálogleveleinek huzása,
1881. évi Szerbia fejedelemiség 2%-os nyerménysorsjegyei,
az Első Horvát Takarékpénztár Zágreb 41/2%-os községi kölcsönkötvényeinek huzása,
az Első Horvát Takarékpénztár Zágreb 6%-os kölcsönkötvényeinek huzása,
Zára város 1911. évi kölcsöne,
Csehszlovák Állami építési sorsjegy,
olasz város kereszt sorsjegy 1885. évről,
1870. évi török Állami sorsjegyek (400 frankos),
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 41/2%-os záloglevelei,
a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank 7 és fél százalékos záloglevelei,
a Magyar Hitelbank kamatmentes nyerménysorsjegyei,
belföldi jótékonyági sorsjegyek,
A szerkesztőség postája. Szállítások és árverések

Mutatványszám ingyen!

Előfizetési díj egy évre 60, félévre 30, negyedévre 20 dinár. Levelek és pénzküldemények a Vjesnik Sreće kiadóhivatalának címére Zagreb, Preradovićev trg 5., Telefon 1-88, alá intézendők.

Három szép uccai szoba

irodahelyiségnek
május elsejétől kiadó.

Cim a Torontál kiadóhivatalában.

Irodai kisasszonyt

keresünk Beckerekre, aki a magyar nyelven kívül a német nyelvet is bírja.
Ajánlatok A MUNKA szerkesztősége címre Szubotica küldendők március 20-ig.

Eladó

egy jókarban lévő szalon garnitúra, egy három ajtós kadrópszekrény, közepén tükrörrel, egy konzultúrkör, egy állvány, mely szabáshoz igen alkalmas, egy hálószoza- és konyhaberendezés, szőnyegek és különféle apróságok.

Megtekinthető Vojvode Putnika (Aikotmány) ucca 7. szám alatt. 462

**Dughagyma, foghagyma,
étkezési hagyma,****la vető rózsaburgonya,****la rózs étkezési burgonya,****Hollandi „ELLA” burgonya,****savanyu káposzta**

minden mennyiségben a legolcsóbb napiárakon.

MISKOVICS,

a Ruszki dom alatt, a Torontállal szemben.

Kiadia Pleitz Fer. Pál.